

“Hem posat pinzellades d'electrònica al 'reggae'”

En aquest últim disc vostre, *Essència*, hi ha molta més electrònica. Per què?

—Tot i que no hem perdut l'*Essència* —d'aquí el títol del disc— i continuem amb sons jamaicans —com el *reggae* i el *reggae*-fusió— i missatges crítics, sí que incorporem més sons electrònics perquè hem estat escoltant molta música durant els últims dos anys des de l'últim disc d'estudi. De concert en concert, a la furgo hem anat escoltant grups europeus de *reggae*, i hem volgut emmirallar-nos-hi. Pel que fa als Països Catalans sí que hi ha grups de *ska* però no hi ha un referent de *reggae*. Hi hem posat pinzellades d'electrònica perquè molts grups que fan i feien *reggae* a Europa estan optant per aquest camí. Et retroalimentes del que escoltes.

—**I també perquè ho podíeu fer.**

—Sí. Hem comptat amb la col·laboració de Dremen, un grup madrileny que està pegant prou a nivell estatal; amb Martin Plan B, un DJ valencià de Gandia que també està fent bolos internacionals, i amb Los chicos del maíz, que, en l'àmbit del *hip-hop* espanyol són molt bons.

—**Essència té dues cares: la primera més Aspencat clàssic i la segona més electrònica. És volgut?**

—Sí, l'ordre té un sentit. Intenta que la primera part —tot i que la primera cançó té una part de *dubstep*—, siga una mica continuista perquè la gent reconega Aspencat. I la segona part és allò que hem estat investigant, explorant, durant els dos últims anys i que representa una evolució musical. Les bandes, si no evolucionen, esgoten les idees. Però no renunciem al que som.

—**Les cançons continuen sent crítiques i, a voltes, fins i tot aspres.**

—Sí. El missatge té menys eufemismes, menys poesia i és més directe.

—**Dic aspres per “Andreïta Fabra, que se joda”, per exemple, que ho canta un dels músics convidats.**

Un dels cantants i compositors d'Aspencat, Kiko Tur, explica els secrets de l'últim disc del grup de la Marina, 'Essència'. Aspencat seran divendres, 26 de juliol, al Figatell Sound d'Oliva, i dissabte 27 a l'Aplec dels Ports, a Morella.

—Sí, ho canta Nega, de Los chicos del maíz. I també “Amancio Ortega es un nazi”. És una manera de dir coses que potser nosaltres no diríem. És en aquesta línia tan energètica de Los chicos del maíz. Nosaltres no escrivim així, però ens agrada com ho diu.

—**I als concerts?**

—Ho cante jo. Però, si coincidim amb ells, Nega puja a cantar. Tenim molt bona relació.

—**Combineu dues veus, la vostra i la d'Ivan Gosp, que donen molt de joc.**

—Sí, tenim registres diferents. Jo sóc més *ragga*, potser, i Ivan és més melòdic però també ve del *hip-hop* i amb la barreja abastem prou camps.

—**A “Nit d'esperança” aconseguiu un clima molt interessant amb les dues veus masculines més el contrapunt de Remei.**

—Sí, és un tema que m'agrada molt, perquè és un petit homenatge a la gent que ha lluitat i ha mort defensant la llibertat, des de la guerra civil fins

a les de l'Amèrica llatina. I a tota la gent que ha mort a mans de l'estat. En acabat, l'hem volgut aprofitar per homenatjar Guillem Agulló, que també és un referent del valencianisme i s'ha convertit en una icona potent per abanderar moltes lluites al País Valencià.

—**A “La distància” hi ha una mica de rap i una tornada més digna d'un himne.**

—Sí, l'estrofa està a mig camí entre el *hip-hop* i *ragga*. Està buscada la sonoritat *hip-hop* per deixar clar que abandonem una mica l'*ska* per donar pas al *reggae*-roots, més a l'estil Dub Inc., una banda francesa amb un cantant àrab i un altre de francès molt melòdic. És una gran banda. A França es fa molt bona música i aquí n'arriba molt poca cosa.

—**Això ho ha trencat una mica Internet.**

—Sí, però es fan coses molt bones a casa nostra i als països veïns de les quals no se'n sap res. És trist.

—**“Quan caminàvem” és un homenatge a Vicent Andrés Estellés?**

—Sí, clarament. Perquè és l'Any Estellés, per molt que a l'administració valenciana li la sua i Canal 9 hi haja passat de puntetes amb algun informatiu. Fa poc, encara hem hagut de veure com la ultradreta amenaça l'alcalde de Burjassot i com van contra la figura d'Estellés, amb atacs a un monument. La lluita encara és ben viva i ens feia goig dedicar-li una cançó i alhora fer un cant a València. Va eixir aquesta lletra. Considere que és una cançó bastant redona, un himne, i aglutina les entitats que treballen per l'altra València: la gent de Benimaçlet Viu, la gent del Terra, del Cabanyal, de Ca Revolta, del Micalet...

—**“Antimatèria” és la cançó que marca el canvi: la segona part més electrònica. I és on col·laboren L.E. Flaco, Bman Zerowan, Tawas, i Ojcar...**

—Sí, uns quants membres de Dremen. Ens abellia fer una cançó protesta de la societat actual però amb un color distint. Llavors hi ha una part en castellà, una en francès i una altra en anglès. Tant per la qüestió de llengües com de veus, ens abellia una cançó que oxigenara el disc. Venim d'una part més Aspencat i aquesta cançó feia respirar al disc. És un *reggae* modern...

Kiko Tur, al centre, en primer pla d'Aspacat: "Regalem el disc a la xarxa perquè el considerem una eina per a arribar al màxim de gent possible".

—En canvi, "Fam de justícia" és una cançó més melòdica.

—Sí, és un reggae més melòdic, com el que fan Gentleman però amb un bombo electrònic per darrere. I una gran estrofa d'Ivan.

—La lletra és combativa: "Grans palaus i Parlaments/ I cridarem justícia als quatre vents/ Baixa a la plaça, tot està per fer/ Esgarra les costures del poder".

—Sí, amb el que estem veient... i encara aquell diu que "la justícia és igual per a tothom"! En fi...

—A "Batega la ciutat" col·laboreu amb el DJ Martin Plan B.

—Sí, és més reggae. És clarament una referència al *dubstep* que estan fent Skrillex & Damian Marley, que és el que pretenem. A nivell global s'està fusionant el reggae amb músiques de pista de ball i al final hem fet dues pinzellades per demostrar que casa molt bé. El reggae no és un gueto i és cada vegada més oberta. Damian Marley, que és el que més m'agrada de tots els

fills, fa un *ragga* mesclat amb *hip-hop*; ha col·laborat amb Alicia Keys, amb Skrillex i ha fet de tot. És un artista consagrat que no és prou conegut aquí. Llàstima. Hi ha gent que surt a tots els mitjans i no sap fer la o amb un canut.

—Us ho heu autoeditat, com sempre.

—Sí, amb un verkami.

—Què passa amb la indústria discogràfica que no és capaç d'aprofitar-se —ni que siga pel seu propi interès egoista— de grups que funcionen com el vostre?

—La indústria està bastant perduda. No saben on van. També és cert que nosaltres, al País Valencià, venim d'un circuit *underground*, perquè no hem tingut mai suport institucional ni als mitjans. Però, clar, el circuit popular s'ha fet tan gran —gràcies, en bona mesura, a les xarxes socials—, que ha suplert bona part de la feina que feia la indústria. Nosaltres tenim públic, Orxata té públic, Obrint Pas tenen molt de públic... En canvi, la indústria està des-

orientada i, repetitívament, trau grups i grups que sonen igual i fan exactament el mateix. Tampoc ha apostat mai per grups que diuen les veritats i tenen missatge reivindicatiu. I menys en els temps que corren. I ara, com no es venen discos, els contractes que imposa la indústria inclouen un percentatge del directe, perquè amb les vendes no van enlloc. Nosaltres regalem el disc a la xarxa perquè el considerem una eina per a arribar al màxim de gent possible. El disc és un pas. Nosaltres potenciem el directe i mirar de sumar seguidors en cada concert.

—El finançament ja no són les vendes, però els concerts donen prou.

—Nosaltres estem en un *impasse* cap a la professionalitat. Som semiprofessionals; la música no ens dona per a viure, però això li passa a molta gent per culpa de la crisi econòmica. Nosaltres estem molt contents perquè ningú no ens diu què hem de dir.

Àlex Milian